

Geachte lezer,

Hieronder staan vragen die in 2010 gesteld zijn door de bevolking en het RSC (lees RCN) heeft deze vragen proberen te beantwoorden.

Wordt Nederland de baas op Bonaire, Sint Eustatius en Saba na 10.10.10?

Nee. Bonaire, Sint Eustatius en Saba houden straks – net als nu – twee overheden. Dat zullen dan de lokale overheid en de Nederlandse overheid zijn. De Nederlandse overheid neemt dan de plaats in van de Nederlandse Antillen. Voor u blijft de lokale overheid de belangrijkste overheid. De lokale overheid staat onder controle van uw eigen volksvertegenwoordigers, de Eilandsraad.

Wie doet wat na 10.10.10?

De Nederlandse overheid neemt op 10-10-10 de overheidstaken van de Nederlandse Antillen over, zoals politie, brandweer en belastingheffing. Daarnaast komen taken op het gebied van de uitkeringen (AOV, onderstand, loonderving), volksgezondheid, jeugdzorg en onderwijs bij de Nederlandse overheid te liggen. Voor de uitvoering van deze taken gaat zij intensief samenwerken met de eilandsbesturen van Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Sint Eustatius en Saba hebben met Nederland afgesproken wie wat doet na 10.10.10. Met Bonaire kon deze afspraak nog niet worden gemaakt. Nederland staat open voor constructief overleg met het eilandsbestuur van Bonaire over de taakverdeling.

Blijft de eigen cultuur van de eilanden behouden?

Ja, daar zorgen de bewoners van de eilanden in de eerste plaats natuurlijk zelf voor. Nederland wil dat graag ondersteunen. Samen kunnen we ervoor zorgen dat de eigen cultuur van de Caribische eilanden behouden blijft.

Komen er veel Nederlandse ambtenaren naar Bonaire, Sint Eustatius en Saba?

Nee. Nederland heeft tijdelijk ambtenaren gestuurd om hier de Nederlandse overheid op te bouwen en de activiteiten op te starten. Voor de nieuwe banen worden lokale mensen geworven.

Staatssecretaris Bijleveld heeft het Bestuurscollege van Bonaire in december een brief gestuurd waarin zij aangeeft de investeringen van Nederland tijdelijk stop te zetten. Waarom?

De afgelopen jaren heeft Nederland op basis van de keuze voor openbaar lichaam vele projecten gestart. Nu het Bestuurscollege van Bonaire deze keuze ter discussie heeft gesteld, kan Nederland niet doorgaan met de uitvoering van deze projecten. Nederland hoopt snel weer met Bonaire op één lijn te komen zodat de activiteiten kunnen worden hervat. Het gaat onder meer om projecten op het gebied van de gezondheidszorg en het onderwijs, de renovatie van de landingsbaan en de nieuwbouw van het politiebureau en de gevangenis.

Kunnen de eilanden na 10.10.10 op Nederland blijven rekenen?

Ja, de eilanden kunnen zeker op Nederland blijven rekenen. Nederland is en blijft een betrouwbare partner die met de eilandsbesturen constructief wil samenwerken om de voorzieningen voor de bewoners te verbeteren.

Er ligt een nieuw belastingvoorstel speciaal voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba in de Tweede Kamer. Waarom is een nieuw belastingvoorstel nodig en gaan de belastingen omhoog?

Het nieuwe belastingstelsel betekent in de eerste plaats een vereenvoudiging voor burgers en bedrijven. De belastingen gaan niet omhoog. Sommige belastingen worden zelfs lager. De huidige Antilliaanse inkomstenbelasting gaat bijvoorbeeld uit van een schijventarief dat varieert van 13 tot 49,4 procent inclusief opcenten en exclusief premies. De nieuwe belastingvoorstellen kennen een vast tarief van 30,4 procent. Hierin zitten ook de premies voor de AOV/AWW, de AVBZ en zelfs de nieuwe algemene ziektekostenverzekering.

Dus iedereen gaat 30,4 procent belasting betalen?

Nee. Iedereen heeft namelijk ook recht op een belastingvrije som van Naf 16.000. Als een man en een vrouw in een gezin beiden werken, hebben ze alle twee recht op die gehele belastingvrije som.

Ik zie Europese Nederlanders belasting innen op Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Gaat al dat geld naar Nederland?

Nee. De Europese Nederlanders werken in opdracht van de Nederlandse Antillen de huidige achterstanden bij de Belastingdienst van de Nederlandse Antillen weg. Van de opbrengst gaat geen cent naar Nederland. Het geld is grotendeels

bestemd voor de eilanden. Een deel wordt afgedragen aan het land Nederlandse Antillen.

Komen er straks meer vreemdelingen naar Bonaire, Sint Eustatius en Saba?

Nee, de regels voor de toelating van vreemdelingen blijven grotendeels gelijk.

Worden het minimumloon en de uitkeringen even hoog als in Nederland?

Nee. Het gelijktrekken van de lonen en uitkeringen met die in Nederland zou slecht zijn voor de economie en de werkgelegenheid op de eilanden. Hogere lonen en uitkeringen leiden namelijk tot hogere prijzen. Mensen kunnen dan niet meer kopen dan nu en toeristen blijven weg. Dat laatste leidt weer tot verlies van banen.

Gaat de pensioengerechtigde leeftijd omhoog?

Ja. De leeftijd waarop mensen recht krijgen op AOV (algemene ouderdomsverzekering), wordt geleidelijk verhoogd van 60 naar 65 jaar.

Er komt een Centrum voor Jeugd en Gezin. Gaat Nederland ouders voorschrijven hoe ze hun kinderen moeten opvoeden?

Nee. Opvoeding is en blijft een verantwoordelijkheid van ouders zelf. Ouders moeten zelf de normen en waarden bepalen die voor hen belangrijk zijn in de opvoeding. Bij de voorzieningen voor Jeugd en Gezin kan straks wel iedereen terecht voor hulp en advies.

Kan Nederland iets doen aan de lange wachtlijst voor sociale huurwoningen op Bonaire?

Sociale woningbouw is een verantwoordelijkheid van de lokale woningbouwstichting en het eilandsbestuur. Nederland biedt de lokale woningbouwstichting de mogelijkheid samen te werken met Nederlandse corporaties. Saba en Sint Eustatius hebben al afspraken gemaakt met woningcorporatie Woonlinie in Zaltbommel. Woonlinie helpt bij het beheer, de organisatieontwikkeling en het opstellen en uitvoeren van nieuwbouw- en renovatieplannen op Saba en Sint Eustatius.

Krijgt iedereen een ziektekostenverzekering?

Ja. Iedereen wordt tegen ziektekosten verzekerd. Er wordt geen onderscheid gemaakt naar leeftijd, ziektebeeld of nationaliteit. Ook zelfstandigen vallen onder de verzekering. Er hoeft geen aparte maandelijkse of jaarlijkse premie te worden betaald. De kosten van de verzekering worden deels uit de belastingopbrengsten en deels door Nederland betaald.

Mag er na 10.10.10 alleen Nederlands worden gesproken op Bonaire, Sint Eustatius en Saba?

Nee, natuurlijk niet. Na 10.10.10 wordt er nog gewoon Papiamentu en Engels gesproken op de eilanden. Staatssecretaris Bijleveld van Koninkrijksrelaties heeft juist voorstellen gedaan om het Papiamentu en het Engels als omgangstalen in de wet vast te leggen.

Gaat het Regionaal Service Centrum (nu RCN) de rol van de overheid van Bonaire, Sint Eustatius en Saba overnemen?

Na het verdwijnen van de Nederlandse Antillen blijft de eigen lokale overheid de belangrijkste overheid voor de Bonaireanen, Statianen en Sabanen. Zij blijven uw Eilandsraad, uw bestuurscollege, uw gezaghebber en uw eilandsambtenaren en blijven doen wat ze nu ook doen. Zij geven bijvoorbeeld de paspoorten uit, sluiten de huwelijken, organiseren de verkiezingen, bepalen waar er gebouwd mag worden, verlenen de vergunningen voor een festival of parade, bepalen de hoogte van de lokale belastingen, beslissen over subsidies, onderhouden de wegen en zijn verantwoordelijk voor de openbare orde. Zo is het en zo blijft het.

Krijgt straks elke Bonaireaan, Statiaan en Sabaan de kans op goed onderwijs? Of is dit alleen weggelegd voor de Nederlander en de meer welgestelde Antilliaan?

Ieder kind - op het nu van Antilliaanse of Nederlandse afkomst is - heeft er recht op zijn of haar talenten te ontwikkelen en op school een goede basis te leggen voor zijn of haar latere leven. De maatregelen die nu samen met de Bestuurscolleges worden genomen om de kwaliteit van het onderwijs op Bonaire, Sint Eustatius en Saba te verbeteren, zijn daarom bijna helemaal gericht op het reguliere onderwijs. Denk bijvoorbeeld aan de gratis schoolboeken, de nieuwe lesmethoden, de scholing voor leraren en de verbetering van de schoolgebouwen.

Wanneer wordt er nu eens iets gedaan aan de slechte staat van de wegen op Bonaire en Sint Eustatius?

Bonaire en Sint Eustatius zijn nu en blijven straks na de opheffing van de Nederlandse Antillen zelf verantwoordelijk voor het onderhoud van de wegen en het juiste gebruik van het wegenfonds. Het Nederlandse ministerie van Verkeer en Waterstaat kan ondersteuning geven in de vorm van deskundig advies.

Worden na 10-10-10 de vlaggen en de volksliederen van Bonaire, Sint Eustatius en Saba vervangen door de Nederlandse vlag en het Nederlandse volkslied?

Nee. Helaas worden veel onwaarheden verteld over Nederland. Nederland komt niet naar Bonaire, Sint Eustatius en Saba om de vlaggen neer te halen of de volksliederen te vervangen. Ook niet om de vissers te laten betalen voor het vangen van vis uit de zee. Het is niet waar dat Nederland het Bonaireaanse zout over de besneeuwde Nederlandse wegen wil strooien. Evenmin is het waar dat Nederland honderden Nederlandse ambtenaren laat overkomen. Nederland heeft tijdelijk ambtenaren gestuurd om de Nederlandse overheidsorganisatie op de eilanden op te bouwen en neemt van de Nederlandse Antillen de ambtenaren die hier al wonen en werken over in vaste dienst.

Door de overheidswerkgevers op Bonaire, Sint Eustatius en Saba is al een aantal jaren te weinig pensioenpremie afgedragen aan het APNA. Heeft dat invloed op de pensioenrechten van de individuele overheidsdienaren?

Nee. Het niet afdragen van pensioenpremie door de overheidswerkgevers aan het APNA heeft geen gevolgen voor de pensioenrechten van de individuele ambtenaren. Bovendien is Nederland onder voorwaarden bereid de schulden te voldoen als de eilanden als openbare lichamen deel gaan uitmaken van Nederland.

Waarom worden nieuwe gevangenissen op Bonaire en Sint Eustatius gebouwd? Komen er allemaal gevangenen van de andere eilanden naar Bonaire en Sint Eustatius?

Nee, er komen niet allerlei gevangenen van de Nederlandse Antillen naar de nieuwe gevangenissen op Bonaire en Sint Eustatius. Het bestaande huis van bewaring op Bonaire - in het centrum van Kralendijk - is opgeknapt en wordt tijdelijk uitgebreid. Ondertussen wordt de bouw van een geheel nieuw

gevangeniscomplex voor Bonaire met een capaciteit van 95 detentieplaatsen voorbereid. Het is de bedoeling dit nieuwe complex op de voormalige plantage Aruba over drie of vier jaar in gebruik te nemen. Ook op Sint Eustatius wordt een nieuwe voorziening gerealiseerd, in dit geval met 30 detentieplaatsen. Beide complexen - die een fors aantal arbeidsplaatsen opleveren - zullen worden gebruikt voor de gevangenen die afkomstig zijn van Bonaire respectievelijk Sint Eustatius en Saba. Zij kunnen zo hun straf dicht bij huis uitzitten.

Ik kan mijn belastingaanslag niet betalen? Wat moet ik doen?

Als de betaling van een aanslag een probleem is of als u een aanslag niet terecht vindt, ga dan naar het Belasting Informatiecentrum op uw eiland en bespreek het probleem.

Wordt iedereen verzekerd tegen ziektekosten, ongeacht leeftijd, nationaliteit of eventuele ziektes?

Ja. Iedereen die rechtmatig permanent verblijft op één van de drie eilanden is vanaf 1 januari 2011 verplicht verzekerd tegen ziektekosten, enkele mogelijke uitzonderingen daargelaten in het geval van stagiaires, au-pairs en expats. Er wordt geen onderscheid gemaakt naar leeftijd, ziektebeeld of nationaliteit.

Klopt het dat als Nederland straks de Nederlandse Antillen vervangt je overal drugs kunt kopen?

Nee. Drugs worden niet gedoogd op Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Waarom zijn er amendementen aangenomen in de Tweede Kamer over het homohuwelijk, euthanasie en abortus op Bonaire, Sint Eustatius en Saba? Dit past niet bij de cultuur van onze eilanden.

De Tweede Kamer heeft in meerderheid besloten de door de Nederlandse regering voorgestelde overgangstermijn van vijf jaar te verkorten tot één of twee jaar. Staatssecretaris Bijleveld is zich ervan bewust dat de wetwijzigingen die regels bevatten voor het homohuwelijk, abortus en euthanasie gevoelig liggen op Bonaire, Sint Eustatius en Saba. De invoering van de nieuwe wetten zal daarom met grote zorgvuldigheid gebeuren, rekening houdend met de gevoelens die bij de bevolking leven en in samenwerking met de eilandsbesturen.

Blijft mijn verzekeringspakket voor ziektekosten hetzelfde?

Dit is afhankelijk van uw huidige verzekeringspakket. Veel mensen zullen in de toekomst beterverzekerd zijn dan momenteel het geval is. Uitgangspunt is dat iedereen een gelijke verzekering krijgt en dat niemand er qua verzekeringspakket op achteruit gaat.

Op dit moment zijn de meeste arbeiders niet aangesloten bij een vakbond. Dit uit angst voor negatieve maatregelen van de werkgevers. Krijgen wij in de toekomst meer rechten en vrijheid om ons aan te sluiten bij een vakbond?

Op Bonaire, Sint Eustatius en Saba zijn de vakbonden met uitzondering van de publieke sector beperkt georganiseerd. Klachten over onder meer intimidatie, onderbetaling of beperking van de vakantiedagen worden nu behandeld door de directie Arbeidszaken. Vanaf 10.10.10. komen deze klachten binnen bij Sociale Zaken en Werkgelegenheid van de Nederlandse overheid.

Wordt het dagonderwijs voor de kinderen verbeterd? Komt er meer controle? En hoe zit het met de besturen? Worden die niet meer politiek gestuurd?

Het onderwijs valt na 10.10.10. onder het toezicht van de Nederlandse Inspectie van het Onderwijs. De inspectie bezoekt een aantal malen per jaar de scholen. De resultaten van die bezoeken worden openbaar gemaakt in het onderwijsverslag. De bekostiging van de scholen gebeurt na 10.10.10. ook rechtstreeks door de Nederlandse overheid. De scholen zijn dus niet afhankelijk van de politiek. Alle voorschriften voor de bekostiging worden in de wet vastgelegd. De eigen verantwoordelijkheid van de scholen wordt vergroot. De nieuwe landelijke overheid zal de scholen, als ze dat willen, ondersteunen bij het dragen van die grotere verantwoordelijkheid door trainingen van het management en schoolbesturen.

Ik moet met mijn kind naar Curaçao voor een operatie. Ik heb daar geen familie en moet dus in een hotel verblijven. Alleen de vergoeding die ik krijg, is bij lange na niet voldoende. Wordt dit in de toekomst anders?

Er wordt gewerkt aan het uitbreiden van het aantal specialismen in de ziekenhuizen op Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Hierdoor zijn er veel minder medische uitzendingen naar Curaçao en Sint Maarten nodig. Als uitzending toch nodig is, vallen de verblijfskosten van de begeleider in eerste instantie onder de nieuwe ziektekostenverzekering die per 1 januari 2011 ingaat. Hoe hoog het te vergoeden bedrag voor de verblijfskosten wordt, is nog niet bekend.

Hoe wordt de armoede op Bonaire, Sint Eustatius en Saba aangepakt?

De armoede op Bonaire, Sint Eustatius en Saba wordt op meerdere manieren aangepakt. De financiering van het onderwijs is daar één van. Zo is het onderwijs aan publiek bekostigde scholen gratis, worden schoolboeken door de Nederlandse overheid gratis verstrekt en mag aan ouders slechts een niet verplichte ouderbijdrage worden gevraagd. Ook de invoering van een algemene ziektekostenverzekering is zo'n manier. Eveneens is gekeken naar de hoogte van bijvoorbeeld de AOV-uitkering. Deze gaat per 1 januari 2011 omhoog van 800 naar 920 NAf (512 dollar). Ook is belangrijk dat mensen die nu niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen inkomen te verdienen, geholpen gaan worden om weer aan de slag te komen. Werk is een heel goede manier om armoede aan te pakken.

Is er meer zekerheid over het nieuwe belastingstelsel, omzetbelasting en de inkomstenbelasting?

De Tweede Kamer heeft ingestemd met het voorstel om in de periode van 10 oktober 2010 tot 1 januari 2011 het bestaande Nederlands-Antilliaanse fiscale stelsel voort te zetten. Het is de bedoeling dat deze tijdelijke overgangsmaatregel op 1 januari 2011 wordt vervangen door het nieuwe fiscale stelsel voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Het is de verwachting dat de hiervoor benodigde wetsvoorstellen (Belastingwet BES, Douane- en Accijnswet BES en Invoeringswet fiscaal stelsel BES) na de verkiezingen van 9 juni door de Tweede Kamer worden behandeld.

Komt er een erfgoedbelasting?

Nee. Als de Tweede Kamer de belastingvoorstellen van de Nederlandse regering aanvaardt, komt er geen erfgoedbelasting of een daarmee vergelijkbare belasting op Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Gaat alles met de invoering van de dollar duurder worden net zoals met de invoering van de euro in Nederland?

In Nederland was het vooral de horeca waar het fout ging met de invoering van de euro. Bij de horeca speelden tegelijk met de invoering van de euro diverse belastingwijzigingen. Dit had in feite niets met de omwisseling te maken. In Europa is veel geleerd van de overgang naar de euro. Deze lessen gaan ook op Bonaire, Sint Eustatius en Saba worden toegepast. De Nederlandse Consumentenbond heeft bijvoorbeeld voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba een

prijzmonitor ontwikkeld. Hiermee kan elke maand gemeten worden wat de prijsveranderingen per bedrijf zijn. Ook is het de bedoeling dat er een prijsverandering komt die dubbel prijzen van de producten in zowel dollars als NAf door bijvoorbeeld supermarkten verplicht stelt. Daarnaast helpt melding door het publiek van onterechte prijsstijgingen.

Tot wanneer kan ik met de NAf betalen?

De Tweede Kamer heeft op verzoek van Bonaire, Sint Eustatius en Saba ingestemd met de invoering van de dollar op de drie eilanden. Dit betekent dat per 1 januari 2011 de Antilliaanse gulden wordt vervangen door de Amerikaanse dollar. Op Bonaire, Sint Eustatius en Saba kan in de maand januari naast de dollar met Antilliaanse guldens betaald worden. De winkels zullen dan dollars als wisselgeld teruggeven. Daarna zijn er nog beperkte mogelijkheden om guldens om te wisselen voor dollars.

Sint Eustatius en Saba hebben een eigen Centrum voor Jeugd en Gezin. Waarom heeft Bonaire niet een Centrum voor Jeugd en Gezin?

Ook op Bonaire komt een Centrum voor Jeugd en Gezin. Gedeputeerde Marugia Janga is samen met de kwartiermaker Jeugd en Gezin, de jeugdorganisaties en de eilanddiensten op zoek naar een geschikte locatie. Alle betrokkenen kijken er naar uit om ook op Bonaire het Centrum voor Jeugd en Gezin te gaan ontwikkelen, zodat ouders en jongeren ook op Bonaire op één plek terecht kunnen met al hun vragen over opvoeden en opgroeien.

Wat gaat de staatssecretaris doen met de motie van de Eilandsraad van Sint Eustatius tegen de versnelde invoering van homohuwelijk, euthanasie en abortus?

De Tweede Kamer heeft in meerderheid besloten de door de Nederlandse regering voorgestelde overgangstermijn van vijf jaar te verkorten tot één of twee jaar. Staatssecretaris Bijleveld is zich ervan bewust dat deze wetwijzigingen met regels voor het homohuwelijk, abortus en euthanasie gevoelig liggen op Sint Eustatius, maar ook op Bonaire en Saba. De invoering van de nieuwe wetten zal daarom met grote zorgvuldigheid gebeuren, rekening houdend met de gevoelens die bij de bevolking leven en in samenwerking met de eilandsbesturen.

Vragen of opmerkingen? Als u een vraag of opmerking heeft over het Regionaal Service Centrum (RCN) of over het staatkundige proces, dan kunt u contact met ons opnemen. Wij helpen u graag!

